

สรุป

เพลงเต่าเห่ บท "เย็นย้า" เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย บทร้องกล่าวถึงบุคคลสำคัญ ซึ่งเป็นข้าราชการฝ่ายในท่านหนึ่ง คือ เจ้าคุณประตูดิน ซึ่งหมายถึง ท้าวศรีสัจจา (มิ) นอกจากนั้น บทร้องยังระบุถึงสถานที่แห่งหนึ่ง คือ เกย ซึ่งหมายถึง เกยตันนิกุล บริเวณพระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนทำนองเพลงเต่าเห่ ที่กล่าวกันว่า เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2411 เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงพระนิพนธ์บทร้อง และบรรจุนเสียงเต่าเห่ ในบทคอนเสิต เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นางลอย นั้น ได้พบว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ได้เคยทรงพระนิพนธ์บทร้องเพลงเกร็ด และบรรจุนเสียงเต่าเห่ไว้ 1 บท ในระหว่าง พ.ศ. 2430-2435 ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่า ทำนองเพลงเต่าเห่นั้น มีมาก่อน พ.ศ. 2411 แล้ว

บทพระราชนิพนธ์เพลงเต่าเห่ บท "เย็นย้า" เป็นต้นแบบที่มีลักษณะจูงใจให้ทวิในระยหลัง ดำเนินตามรอยพระราชนิพนธ์ ใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ ลักษณะจูงใจให้ดำเนินรอยตาม (ในลักษณะเหยียบความ) และลักษณะจูงใจให้แต่งเติม (เพื่อให้ครบสมบูรณ์เป็นเพลงเถา และเพื่อใช้ในการแสดงนาฏศิลป์) นอกจากนั้น ยังมีเพลงเต่าเห่อื่น ๆ ที่เกิดจากความพึงพอใจในท่วงทำนองของเพลง แต่มิได้รับลักษณะจูงใจจากบทพระราชนิพนธ์เพลงเต่าเห่ บท "เย็นย้า" ด้วย

บทร้องเพลงเต่าเห่ ที่แต่งขึ้นในระยหลังนั้น ส่วนใหญ่มักดำเนินตามลักษณะเนื้อหาของบทพระราชนิพนธ์เพลงเต่าเห่ บท "เย็นย้า" จนอาจกล่าวได้ว่า ถือเป็นลักษณะนิยมในการแต่งบทร้องสำหรับบรรจุนเสียงเต่าเห่

เพลงเต่าเห่ที่ได้รับลักษณะจูงใจให้ดำเนินรอยตาม บท "เย็นย้า" มีจำนวน 12 บทร้อง แต่งขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว 6 บทร้อง และแต่งขึ้นในรัชกาลปัจจุบัน 6 บทร้อง มีทั้งที่เป็นบทร้องเพลงเกร็ด และบทร้องที่แทรกอยู่ในบทละครเรื่องต่าง ๆ

เพลงเต่าเห่ที่มีผู้นำบทร้องเพลงเต่าเห่ บท "เย็นย้า" มาเป็นประธาน และแต่งบทร้องอื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้น สำหรับใช้ขับร้องเป็นเพลงเถา และ/หรือเป็นบทการแสดงนาฏศิลป์นั้น มีจำนวน 4 บทร้อง ทุกบทร้องแต่งขึ้นในรัชกาลปัจจุบัน

เพลงเต่าเห่อื่น ๆ ที่มีได้รับลักษณะจูงใจจากบท "เย็นย้า" เท่าที่ปรากฏแพร่หลายมีจำนวน 10 บทร้อง เป็นเพลงไทย 9 บทร้อง และเพลงไทยสากล 1 บทร้อง มีทั้งที่เป็นบทร้อง

เพลงเกร็ด บทร้องประกอบการแสดงนาฏศิลป์ และบทร้องที่แทรกอยู่ในบทโขน-ละครเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่ เป็นบทร้องที่แต่งขึ้นในรัชกาลปัจจุบัน

#### ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีการศึกษาค้นคว้าบทร้องเพลงไทยเดิมบทอื่น ๆ ในเชิงประวัติ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่ง และยุคสมัยที่แต่ง
2. ควรรวบรวมบทร้องเพลงไทยเดิมบางทำนองเพลง ที่มีผู้นิยมแต่งบทร้องไว้ต่าง ๆ กันเป็นจำนวนมาก เช่น เพลงเขมรไตรโยค เป็นต้น เพื่อศึกษาถึงลักษณะฉงใจและอิทธิพลที่มีต่อกัน